

TOPLUM MÜHENDİSLERİNİN AMACI TOPLUMU YUKARDAN AŞAĞIYA DOĞRU DEĞİŞTİRMEK MİDİR, YOKSA DEĞİŞİME KARŞI DİRENMEK MİDİR..

Münir Aktolga
Mayıs 2010

İşte soru budur, Türkiye’de tartışılan bütün diğer sorunların çözümü de bu soruya verilecek cevaba bağlıdır: Osmanlı’da II.Mahmut’la birlikte başlayan, Tanzimat’ı ve “Jöntürk Devrimi’ni” arkada bırakarak “Kemalist Cumhuriyet Devrimi’yle” bir başka aşamaya varan kültür ihtilali-“batılılaşarak modernleşme” süreci, Devletin ilerici bir role soyunarak burjuva anlamda yukardan aşağıya doğru gerçekleştirdiği devrimci bir değişim süreci midir, yoksa, toplum mühendisi rolüne soyunan Devletin, toplumun kendi iç dinamikleriyle aşağıdan yukarıya doğru gelişen yapısal değişim sürecini engellemek için geliştirdiği bir “kendini kurtarma” stratejisi midir? Bütün mesele bu soruya verilecek cevaba bağlıdır. Türkiye’de dünü ve bugünü kavrayabilmenin, yarınla ilişkin perspektifler geliştirebilmenin yolu bu soruya verilecek cevaptan geçiyor¹. Önce bunun bir altını çizelim!..

NEREDE BULUNUYORUZ

Evet, nerede bulunuyoruz? Türkiye toplumu tarihsel evrim sürecinin hangi konağında bugün? Anayasa değişikliği, CHP-MHP-BDP ittifakı derken, şimdi birde Baykal’ın istifası ve YSK’nun referanduma ilişkin kararı düştü gündeme! Bunlar sıradan olaylar değil, belli ki bir yerlere geldik gene, 22 Temmuz’dan sonra toplum bir virajı daha almaya hazırlanıyor. Bu yüzden de, atılan her yeni adımla birlikte iktidarı biraz daha elden kaçırmanın hırçınlığıyla müthiş bir huzursuzluk hakim İttihatçı-Kemalist Devletçi cephede; ortalıkta gene komplo teorileri dolaşmaya başladı! Sanıyorlar ki, kendilerinin dışında ipleri elinde tutan başka birileri daha var yukarlarda ve onlar neden oluyorlar bütün bu huzursuzluklara! “Cahil” olduğu için halk zaten devre dışı olduğundan (onu önemsemediklerinden) siyaseti yukardan aşağıya doğru tezgahlanan bir tür toplum mühendisliği oyunu sanıyorlar!. Statik bir ortamda, hangi tarafın tezgahı daha iyi işliyorsa, hangi taraf ipin ucunu daha sıkı tutmuşsa onun dediğinin olacağını düşünüyorlar! Taraf derken bundan ne anladıkları da açık: Bir kendilerini görüyorlar ortada -“Devletin asıl sahipleri” olarak- bir de, onların dışında, “göbeğini kaşıyan cahil halkın” temsilcisi olduğuna inandıkları “sonradan yetmeler”!..Toplum mühendisleri böyle görüyorlar siyaseti²!

“Türkiye İranlaşıyor”, “şeriat geliyor” falan demiyorlar, diyemiyorlar artık! Çünkü askere darbe yaptırmanın modası geçti! Şimdilerde moda olan, “Türkiye sivil bir diktaya doğru gidiyor” söylemi! Ergenekonun ipliği pazara çıktı çikali askerin süngüsü düştü ya, bu nedenle “asker sivil ilerici güçlerin” güvendikleri dağlara da karlar yağdı! Şimdi artık hedef “yüksek yargı”! “Türkiye’nin sivil bir diktaya doğru gittiğini söyleyerek” “yüksek yargıyı devreye

¹ Bu sorunun cevabını bu sitenin „Çalışmalar“ bölümünde, 7. Çalışma’yla vermeye çalışmıştık. Bu nedenle, daha geniş açıklamalar için oraya bakmak gerekir: www.aktolga.de 7. Çalışma, „Osmanlı Devle-ti halâ Yaşıyor, Türkiye’de Sol neden Sağ’dır“..

² Söyleyin bana Allah aşkına, bu mantığın, bu siyaset anlayışının Osmanlı’nın devlet-siyaset-toplum anlayışından bir farkı var mı? Orada da bir seçkin Devletçi çobanlar vardı, bir de reaya, yani sürü! Şu an, bir CHP, ya da Ergenekoncu olsun olmasın, asker, bürokrat-Devletçi takımı ile bunların kanatları altında olan sağlıklı sollu müttefikleri daha farklı mı düşünüyorlar sanki!..

sokmaya çalışıyorlar bu sefer de! Öyle ya, kim önleyecekti başka bu gidişi! Büyük direnişin son kalesi “yüksek yargı” değilmiydi! “Merkez Medya”nın kaleşörlerinin dışında kim kalmıştı ki başka ortada direnen! Ama kim bilir, belki bu ara birileri Bursa Nutku’nu falan hatırlatır da “devrimci gençlik” hareketleri de başlar yakında! Baksanıza bu yıl Denizleri falan nasıl birden hatırlayıverdiler! Gerçekten ahlaksız bunlar! Sıkışınca “üç fidan” falan demeye başladılar gene! Ne dersiniz, bu sefer de Kemalst-solcu bir radikalizmin yolunu açabilirler mi! Belli olmaz, rol modeli olarak umudu Denizlere falan bağladıklarına göre! Biraz da Türk-Kürt kardeşliği laflarını falan kattın mı işin içine, al sana “sivil diktatörlüğe- faşizme karşı” devrimci bir cephe! Olmaz olmaz demeyin bunlardan her şey beklenir. Önce “ortak düşmana”-demokrasiye-karşı işbirliği yaparlar, sonra da birbirlerini yerler! İttihatçılar da öyle yapmamışlar mıydı!.

Öte yandan, “liberaller” de bir başka türlü şaşkın! Kimisi diyor ki, davanın esas sahibi avukatını değiştiriyor (hep statik bir toplum-süreç anlayışı)! Ya da, yeni bir CHP-BDP ittifakının yolunun açılmaya çalışıldığını söylüyorlar (böyle bir şeyi isteyenler olsa dahi, bütün bunların artık umutsuzca debelenmeler olduğunu göremiyorlar)! Bazıları da, kendisine yapılan haksızlıklara karşılık Baykal’ın yön değiştirebileceğini, “alın o zaman, ben de rotayı tekrar sola döndürüyorum” diyebileceğini düşünüyorlar (halâ bir umut var yani içlerinde CHP’yi “tekrar” sol-sosyal demokrat bir parti olarak tanımlayabileceklerine dair)! Herşeyin Baykal’ın iki dudağının arasından çıkacak bir çift lafa bağlı olduğunu sanıyorlar!. Artık belirleyici olanın toplum mühendisliği çabaları değil, aşağıdan yukarıya doğru gelen dalga olduğunu göremiyorlar! Osmanlı artığı İttihatçı yapıların birer birer çatırdayarak çökmeye başladığını, bunun önüne geçilemez bir süreç olduğunu anlayamıyorlar. Kim bilir, belki de bu kez işin ciddi olduğunu farkederek korkuyorlar onlar da nereye gidiyoruz diye! Türkiye siyasetinde neyin mücadelesinin verildiğini anlayamazsan böyle olur işte. Siyaset deyince aklına hep Batı ülkeleri, bu ülkelerdeki siyaset gelirse, Türkiye’de olup bitenlerin bu kalıba uymadığını görünce ne yapacağını şaşırırsın! **Bir yandan, asker-yargı-bürokrasi iktidarına karşı burjuvazinin devleti ele geçirme mücadelesi verdiğini söylüyorlar. Ki bu doğrudur. Ama öte yandan da, nedir-kimdir bu burjuvaziye karşı iktidar mücadelesi veren “bürokrasi”, neyin, hangi sınıfın temsilcisidir bunlar diye sormuyorlar kendi kendilerine! Varmıdır Batı’da böyle, “burjuvaziye karşı iktidar mücadelesi veren bir bürokrasi” diye sormuyorlar.** Bu durumda da tabi Türkiye’deki siyasetin sistem içi bir iktidar mücadelesi olmadığını, bunun iki sistem arasında birbirini yok etme mücadelesi olduğunu göremiyorlar. Nerede durduklarını-duracaklarını tam olarak bilemediklerinden sürecin nasıl geliştiğini de anlayamıyorlar. Sanıyorlar ki, herkesin, suratında bir maskeyle katıldığı bir “reel politiktir”-“bağcıyı dövme” oyunudur bu! Öte yandan, kimse de çıkarmak istemiyor yüzündeki maskeyi, çünkü, kimse karşısındakini çıplak olarak görmek istemiyor!..

1-Baykal’lı ya da Baykal’sız CHP’sinden, radikal Ergenekoncusuna, en ılımlı Kemalistinden, asker-yargı-bürokrat ittifakına kadar (şimdilerde artık ilmiye sınıfını-prof.ları saymaz olduk !), bir de tabi, bunların kanatları altındaki bütün o “sağ”lı-“sol”lu , “ilerici”-“gerici” gruplara kadar bu aktörlerin hepsi, özünde, Osmanlı-İttihatçı artığı Devlet sınıfı fraksiyonlarıdır. Osmanlı Devletinin ruhuyla bir tür devlet kapitalizminin birleşiminden oluşan melez bir sınıfın temsilcileridir bunlar. Türkiye toplumu yüz yıldır Osmanlı’nın DNA’larına monte edilen bir tür devlet kapitalizminin ürünü olan antika-melez mezar kaçkını bir sınıfın elinde esir tutulmuştur! Şimdi artık bu kabuk parçalanıyor, yeni-modern-dinamik bir toplum çıkıyor ortaya. Türkiye’de olup bitenlerin özü budur.

2-Antika Devletçi yapı, bugüne kadar, kendi içinde bir sürü reaksiyonları da üreterek (“sağ”, “sol”, “Türkçü”, “Kürtçü” vb.), bunlarla birlikte-ve tabi mücadele içinde- varlığını sürdürdüğünden, bugün o-yani esas kabuk parçalanırken, varlığını ona-onunla mücadeleye- borçlu olan onun kendi içindeki zıtları da kendi varoluş koşullarının ortadan kalkmakta olduğunu görmekte, bu yüzden de aradaki-eski yapı içindeki- çelişkileri bir yana bırakarak ona-yani, can düşmanları eski yapıya dört elle sarılmakta, onunla birlikte yok olmamak için, eskinin içinden çıkıp gelmekte olan yeniye karşı mücadele etmektedirler. Bütün bu söylenenlerin ne anlama geldiğini son anayasa değişikliği tartışmaları içinde çok açık bir şekilde gördük. Bir

CHP ve MHP' ile bir BDP ve de bütün diğer "solcular" ve "sağcılar" arasındaki kutsal ittifakın diyalektiği budur işte!. Evet, Kürt milliyetçiliği de, bütün o "sol" ve "sağ" radikalizmler de eski Devletçi düzen içinde ortaya çıkan-onun yarattığı reaksiyonlardır; bu anlamda da onun "zıttı-düşmanı" olan akımlardır. Ama bu kadar! Birbirinin can düşmanı olan bu antika yapılar aynı zamanda birbirlerini varlık şartı olduklarını da çok iyi bilmektedirler. İşte onların aralarındaki ittifakın zemini de budur. Halâ kendi kanatlarıyla uçmayı başaramayan bir BDP'yi MHP ve CHP ile ittifaka götüren diyalektik budur!

3-CHP-MHP-BDP-"SOL" ittifakına karşı AK Parti'nin verdiği demokrasi mücadelesi önümüzdeki dönemde modern anlamda bir sol'un ve Kürt sorununun özünde demokrasi sorunu olduğunu kavrayan-milliyetçi olmayan bir Kürt hareketinin ortaya çıkmasıyla daha da gelişecek-zenginleşecektir. Bunun başka yolu yoktur! Yok, "yeni bir anayasa istiyorlarmışta" bu nedenle değişime karşı çıkıyorlarmış, bunlar hep bahanedir! Tavşana, kaç ki tazı da seni tutsun oyunudur bunlar! 2007 seçimlerinden sonra AK Parti yeni bir anayasa hazırladı ve herkesin önüne koydu tartışılması için, ne oldu sonra! Hemen kapatılma davası açılmadı mı! Siz ne yaptınız peki o zaman! İstiyorlar ki AK Parti kendi gücünün ötesinde adımlar atmaya kalksında gene başına bela sarsın! Ya da diyorlar ki AK Parti'ye, "niye %10 barajını düşürmüyorsun"! Böyle birşey Deniz Baykal'ın "niye dokunulmazlıkları kaldırmıyorsun" demesine benzer! İyi, kaldırsın da kendini "yüksek yargının" insafına bıraksın öyle mi! Niye %10 barajını düşürsün ki AK Parti, size nasıl güvensin ki! Bakın, Merkez Medya'dan TÜSİAD'a kadar Devlet de istiyor böyle birşeyi, neden acaba! Siz önce kendi ayaklarınızın üzerinde yürümeyi bir öğrenin hele! Yarın meclise girince CHP ve MHP ile birlikte karşısına dikileceğinizi bile bile sizin yolunuzu açar mı AK Parti! Önce herkes yerini bir belirlesin bakalım. Demokrasi cephesi içindeki yerinizi iyice bir perçinleyin önce. Ve herkes bilsin ki Kürtler demokrasiden yana! O zaman bakın kapılar nasıl açılıyor. Ama bugünkü durum hiçte böyle değil, halâ 20.yy kalıntısı mücadele yöntemleriyle 21.yy'da ilerlemeye çalışıyorsunuz! Bu yüzden de, istemeseniz de kendinizi Devletle aynı saflara buluyorsunuz!

HAHGİ "JAKOBENLERDEN" BAHSEDİYORSUNUZ SİZİ!..

Mücadelede kullanılan kavramlar da hep Batı'dan alınma içi boş laflar! Çünkü, bu topraklara yukarıdan paraşütle inmiş bir aydınlar güruhu ülkenin entellektüel hayatını rehin almış!. Onların çizdikleri sınırlar içinde kalarak, onların ürettikleri kavramlarla düşünmek zorunda sanki herkes. "Sağ" ve "sol" kavramlarının nasıl ırzına geçildiğini daha önce ele almıştık. Şimdilerde bir de "Jakobenler" kavramı çıktı ortaya. Ergenekoncuların, İttihatçıların ve de Kemalistlerin Jakobenler oldukları söyleniyor bu ara. Hatta Erdoğan bile kullanıyor bu kavramı! Jakobenliğin Fransız İhtilalinden kalma bir kavram olduğu, bunun, burjuva devrimciliğinin radikal unsurlarını tanımlamak için kullanıldığı unutuluyor. İttihatçılar, Kemalistler ve de Ergenekoncular-toplum mühendisleri-burjuva devrimcileri Jakobenler olarak tanımlanıyorlar!

Bir kere kendi tarihinden koptun mu böyle olur işte! Bugünün dünün içinden çıktığını göremediğin zaman böyle olur! Bu durumda, ne yaşanan anı kavramak mümkün olur, ne de yarını, yarının neler getireceğini! Çünkü, tarih bilinciniz yoktur. Ne de olsa gökten zembille inmiş bir Cumhuriyetin çocukları değil miyiz hepimiz!

KENDİ TARİHİNDEN KOPARILMIŞ BİR TOPLUMUZ BİZ::

Türkiye'nin, Türkiye insanının temel sorunu budur işte, tarihsizliktir! Çünkü, "batılılaşma" adı altında gerçekleştirilen bir kültür ihtilali sonucunda kendi tarihinden-köklerinden koparılmış bir toplumuz biz. II.Mahmut'tan itibaren başlayan bir kültür ihtilâli süreci içinde bize ait herşeyin kötü olduğu, iyi, güzel olanı Batı'nın temsil ettiği öğretildi bize. Bizi biz yapan bilgi temelimizi-kültürümüzü bir yana atarak Batı kültürünü benimsemenin zorunlu olduğu dayatması altında yaşadık-varolduk hep. Kendi hayatımızı kendimiz olarak yaşamamıza mücadele edilmedi. Devleti yaşatmanın yolunun batılılaşmaktan geçtiğine inanan Devlet Sınıflarına göre Devletin tebaasının da

batılılaşması gerekiyordu. Bunun için de kendi tenimizde-kabuğumuzda bir başkası gibi yaşamaya zorlandık. Şimdi artık bu esaret bitiyor, olay bundan ibarettir!..

Türkiye insanı, Türküyle Kürdüyle, kaybettiği tarihin içinde kendini arıyor bugün! Türkiye’de yaşanan altüstlüklerin-sınıf mücadelelerinin özü, esası budur. 19.yy’ın başlarından itibaren yukardan aşağıya doğru adım adım gerçekleştirilen bir kültür ihtilali sonucunda zorla elinden alınan tarihine-kültürüne-kimliğine yeniden sahip çıkma mücadelesi veriyor insanlarımız, işin özü budur. Bu gerçeği kavramadan başka hiçbir şeyi kavramak mümkün değildir Türkiye’de. Bugün Türkiye’de ne olup bittiğini, Türkiye siyasetinde neyin kavgasının verildiğini başka türlü kavrayamazsınız. İçinde yaşadığınız topluma batılı bir gözle bakmaya devam ettiğiniz sürece, onu, Batı toplumlarının gelişme süreci içinde ortaya çıkan bilgilere göre değerlendirmeye kalktığınız sürece hiçbir şey anlayamazsınız. Ama sadece anlayamamakla da kalmaz iş, “sağ”, “sol”, “ilerici”, “gerici”, “jakoben” falan diyerek siyaseti tanzim etmeye ve yerinizi belirlemeye çalışırken, süreç içinde, hiç farkında olmadan, sübjektif niyetlerinizin dışında çok farklı bir konumda da bulabilirsiniz kendinizi. Örneğin, “ilerici”, “sol” siyaset yapıyorum derken en iflah olmaz milliyetçi “sağ” bir rol üstlenebileceğiniz gibi, “muhafazakarım” derken de sol-sosyal demokrat bir siyaseti temsil ediyor olabilirsiniz!

TÜRKİYE’DE SİYASETİN YAPISI

Bugün Türkiye’de siyaset; batılı ülkelerde olduğu gibi, bir yanda “muhafazakar” partilerin, diğer yanda da “sosyal demokratların”, “liberallerin” yer aldığı sistem içi bir mücadele değildir. Çünkü, Türkiye’de esas mücadele halâ iki sistem arasında cereyan etmektedir. Bir yanda Osmanlı artığı güçler var halâ ortalıkta, diğer yanda ise kapitalizmin güçleri yer alıyorlar. Sınıf mücadelelerine ve siyasete yön veren asıl mücadele bu iki unsur arasında halâ. Bu yüzden de, bu mücadele uzlaşmaz bir mücadeledir. Tarafların birbirini yok etmek istemesinin, arada hiçbir uzlaşma zemininin bulunmamasının nedeni budur. Eğer bütün bunları illa Batı ile kıyaslayacak olursak, Batı’da bu mücadelenin eşdeğeri, çoktan tarihe karışan feodallerle burjuvazi arasındaki mücadele idi. Evet, bir zamanlar Batı’da olduğu gibi bugün Türkiye’de feodaller falan yok ortada, ama sağolsun, bizim de bukalemun gibi her kılığa giren bir Osmanlı artığı Devlet Sınıfımız var! Burjuva postuna bürünmüş kültür ihtilalcisi İttihatçılarımız-Kemalistlerimiz var. Ve mücadele, Osmanlı artığı bu güçlerle modern Türkiye burjuvazisi arasında geçiyor. Yok, “asker-sivil bürokrasiymiş”, İstanbul burjuvazisiymiş falan filan, bunların hepsi buzdağının suyun yüzünde görünen kısımlarıdır. **Neyin, kimin bürokrasisidir o bahsettiğiniz sizin, kapitalist sistemin, burjuvazinin mi! Siz hiç burjuvaziye karşı ölüm kalım mücadelesi veren böyle bir bürokrasi gördünüz mü başka bir yerde! Asker, yargı ittifakıymiş! Ne demektir asker yargı ittifakı, kim ki bunlar, kime, neye karşı ittifak yapıyorlar! Gözümüzü açalım artık! Bunlar Osmanlı’nın dört başlı devlet sınıfının günümüzdeki kapitalizm postuna bürünmüş uzantılarıdır. O İstanbul burjuvazisi dedikleriniz de Devletin burjuvalarıdır. Unutmayın, bu Devletin sadece burjuvaları değil, işçileri ve köylüleri de vardır. Cumhuriyet döneminde, Osmanlı’nın reayasını kendine göre biçimlendiren Devlet, kendine bağlı yeni tipten bir reaya sınıfı yaratmıştır. Bütün bunlar çok radikal, iddialı görüşler diye mi düşünüyorsunuz, kolay gelsin o zaman, devam edin siz halâ o akvaryumun içinde kalmaya!..**

Tutturmuşlar bir “laiklik”tir gidiyor! Gören de sanır ki, feodal dinciliğe karşı, “şeriat” düzenine geri dönmek isteyenlere karşı modern Türkiye burjuvazisi gerçek anlamda bir laiklik mücadelesi veriyor! Alâkası yok! Hem sonra ne şeriatı! Osmanlı’da bile bir şeriat düzeni yoktu. Evet Osmanlı Şeriatından yararlanmıştı, ama Osmanlı’nın düzeni bir Şeriat düzeni değildi. Bu nedenle, bunların derdi başkadır. **Bunların laikçiliği halkı devre dışı tutmanın maskesidir. Çünkü din, Osmanlı’da ve Türkiye’de din olmanın çok ötesinde bir olaydır. Bizde din, batıcılık adı verilen kültür ihtilaline karşı halkın kendi değerlerini korumasının aracı-şemsiyesi olmuştur. Bu anlamda da siyasallaşmıştır. Ama bu siyasallaşmanın şeriat düzenini geri getirmeyle falan alâkası yoktur! Toplumun, kendi**

kültürünü-geleneklerini, kısacası bilgi temelini koruması mücadelesi kaçınılmaz olarak dinsel bir çerçeve içinde ortaya çıkmıştır o kadar. Bu nedenle, Kemalistlerin laikçiliğinin burjuva devrimciliğiyle hiçbir ilişkisi yoktur. Topluma, insanlara diyorsun ki, sen kendi kültürünü-kimliğini bir yana bırakarak bundan sonra başka bir kültürü-kimliği benimseyecek-başka bir toplum olacaksın! İşte, laiklik adı altında topluma kabul ettirmeye çalışılan budur. İşte, İttihatçı-Kemalist kültür ihtilalciliğinin özü budur. Şimdi gelin de siz bunu bana yukardan aşağıya gerçekleştirilen bir burjuva devrimi-Jakobenlik- olarak yutturun! Size bir şey söyleyeyim mi, yutanların da midesine oturur böyle bir lokma!..

II.MAHMUT'TAN İTİBAREN BAŞLAYAN VE YUKARDAN AŞAĞIYA DOĞRU GELİŞTİRİLEN SÜREÇ, GELİŞMEYİ ENGELLEMELİK İÇİN TEZGAHLANMIŞ OLAN BİR TOPLUM MÜHENDİSLİĞİ SÜRECİDİR..

Osmanlı'da ve Türkiye'de kapitalizmin gelişmesi, hiçbir zaman, öyle Rus, Japon, ya da Almanya'daki Bismark örneklerinde olduğu gibi, "yukardan aşağıya" doğru gerçekleşen burjuva devrimci bir süreç falan değildir! Hani nerde bizim Asker-Banker-Junkerler'imiz! Osmanlı'nın "devrimci askerlerinin" kökenini biliyoruz. Nizamı Cedid'lerin, Asakiri Mensurei Muhammediye'lerin nasıl tarih sahnesine çıktığını biliyoruz. Modern Osmanlı ordusunun ne için kurulduğunu çok iyi biliyoruz. O İttihatçıların hangi fabrikaların ürünü olduklarını biliyoruz. Osmanlı'nın modern bir ordu kurma çabası Devleti dış güçlere karşı koruma ihtiyacından kaynaklandığı kadar, onu-Devleti içerdeki asıl düşmana-aşağıdan yukarıya doğru gelişerek güçlenen protokapitalist Müslüman orta sınıfa karşı korumak ihtiyacından da kaynaklanıyordu. **Bize hep Osmanlı'nın iç dinamiği yoktu diye yutturdular şimdiye kadar. Halbuki o iç dinamiği Devletin kendisi yok etmeye çalışmıştır hep.** II.Mahmut'tan sonraki dönemde ortaya çıkan modern asker ihtiyacı da bu mücadelenin vazgeçilmez enstrümanı olmuştur. Bu nedenle, hangi "devrimci" askerden bahsediyorsunuz siz! **Bismark'ın dayandığı askerle Osmanlı'nın askeri-ittihatçıları, Kemalistleri bir değildir! Bunlardan biri burjuvazinin emrinde iken, aşağıdan yukarıya doğru gelişen kapitalizmin, kapitalist bürokrasinin bir parçası iken, diğeri, Osmanlı'nın ruhunu, onun tarihsel devrimci devlet anlayışını temsil etmektedir.** Osmanlı'nın bankerleri Yahudiler, Ermeniler ve Rumlar'dan oluşuyordu. "Burjuva devrimcisi" denilen İttihatçılar ve daha sonra da onların devamı olan Kemalistler ise, bırakınız bu bankerlerin temsilcisi olmayı bir yana, onların köküne kibrit suyu döktüler! Peki ya Junkerler, yani büyük toprak sahipleri onlar nerede duruyorlardı bizde? 16. yy'ın ortalarından itibaren bütün bir Osmanlı toplumunun tarihi bir yerde Devletin Müslüman orta sınıflara (eşraf'a-ayan'a) karşı mücadelesinin tarihidir. Devletin, II.Mahmut'la birlikte başlayan, büyük toprak sahiplerine karşı mücadelesinin özünde hep bu Müslüman orta sınıfa karşı olan iktidar mücadelesi yatar. Devlet, onları kendisi için siyasi bir rakip olarak görmediğinden gayri müslim orta sınıflara dokunmazken, Müslüman orta sınıfa-büyük toprak sahiplerine- kan kusturmuştur. Daha sonra, özellikle de Balkan Savaşı'ndan sonra, Ermeni ve Rum ayrılıkçı hareketleriyle başedemeyeceğini anlayarak Müslüman orta sınıfa yaklaşan, "Devleti Türkleştirerek kurtarmaktan" başka çare kalmadığını görerek gayrimüslim orta sınıfla Müslüman orta sınıf arasındaki çelişkilerden yararlanmak isteyen İttihatçıların riyakârlığı kimseyi aldatmamalıdır. Devletle-İttihatçılarla, daha sonra da Kemalistler'le- ittifak yaparak Ermenilerden ve Rumlardan alınan malların üzerine oturmaya çalışan bazı eşraf ve ayana bakarak kimse yanılığa düşmesin! Evet böyle bir Devletçi kitle çıkmıştır Müslüman orta sınıfın içinden. Nitekim, bunlar daha sonra CHP'nin Anadolu'daki mahalli eşraf ayağını oluştururlar; ama buna bakıpta İttihatçı-Kemalist "Devrimi"-toplum mühendisliğini Almanya-Bismark-örneğinde olduğu gibi bir asker-banker-büyük toprak sahipleri devrimi falan olarak görmek hatasına düşmeyelim! Kurtuluş savaşında Müslüman orta sınıfla-ki bunlar esas olarak büyük toprak sahipleridir-ittifak yapan Kemalistlerin, zaferin hemen ardından daha Birinci Mecliste İkinci Gurup olarak karşılarına çıkan Anadolu burjuvazisine karşı amansız bir mücadele içine girdiklerini unutmamalıyız. Kemalistlerin seksen yıldır burjuvaziye karşı verdikleri mücadeleleri düşünün, bütün o darbeler falan ne idi, kime karşıydı sanıyorsunuz (sakın darbeler "solculara" karşıydı demeyin)! Haklarını yemeyelim, Kemalistler'in asıl mücadeleleri hep içerdeki Müslüman orta

sınıfa-Anadolu burjuvazisine ve onun o dönemdeki protokapitalist öncülerine karşı olmuştur. Zaten Türkiye solunu onlara-Kemalistlere kul köle yapan da bu değil midir!..Ortada hazır burjuvaziye karşı bir “Jakobenler” topluluğu varken niye karşı çıkacaktıki sol Kemalizme!..

Hem sonra, Almanya’da “yukardan aşağı doğru” gerçekleştirilen devrim, aşağıdan yukarıya doğru gelişen bir sınıfın-burjuvazinin-öncülüğünde gerçekleşmiş, onun ürünü olmuştur. Devrimin “yukardan aşağıya doğru” olması, burjuvazinin, Fransa’da falan olduğu gibi halk kitlelerini işin içine katmamasındandır. Osmanlı’da ve Türkiye Cumhuriyetinde ise, “devrimi” yapan “Jakobenler”(!) ancak devrimden sonradır ki “bir burjuva sınıfı yaratmaya” çalışıyorlar!. Sizin o “İstanbul burjuvazisi” falan dediğiniz burjuvazi onların yaratmaya çalıştıkları bu burjuvazidir işte (tabi süreç bir de kendi inkârı olarak bir Anadolu burjuvazisi yaratır o ayrı). Yani öyle görünüşe bakarak, Türkiye’deki burjuva devrimi süreciyle Almanya, Rusya ve Japonya örneklerini birbiriyle kıyaslamamak gerekir. Türkiye’de daha başından itibaren birbirine zıt iki süreç vardır hep: Aşağıdan yukarıya doğru, toplumun iç dinamikleriyle gelişen bir süreç, bir de bunun yanı sıra, buna zıt, bu sürecin önüne geçerek onu engellemeye, onun gelişme dinamiklerini kendi eline alarak ondan kendisi için bir yaşam kaynağı yaratmaya çalışan Devletin yukardan aşağıya doğru yönettiği bir toplum mühendisliği süreci!.

Söyleyin bana, Türkiye’de “solcu”-“ilerici”-“liberal” veya Kemalist aydınların içinde kaç kişi bir Cemil Meriç’i okumuştur! Bırakınız okumayı, böyle bir kişinin varlığından bile haberi yoktur büyük çoğunluğun! 1973 Martın’da Selimiye’nin kalın duvarları arasında kendi kendimle hesaplaşmaya başlayana kadar benim de yoktu! Üstelik o Cemil Meriç ki, mahkeme salonlarında “ben bir komünistim” diye bangır bangır bağırarak bir insandır! Niye peki? Niyesi açık: Çünkü “kendin ol” demiş o Türkiye insanına, “kendin olarak düşün” demiştir. Ve de bu yetmiştir onun ittihatçı-Kemalist “aydınlar” tarafından aforoz edilmesine!

EK:

Bu sitenin “Çalışmalar” bölümünde geçen ay yeni bir çalışma yayınlandı (7. Çalışma) aşağıdaki satırlar oradan alınma. Konuyla ilişkisi açısından onları buraya da alıyorum:

“16.yy’ın ortalarından itibaren, önceleri yavaş yavaş, ama daha sonra, özellikle de ikinci Viyana kuşatması bozgunundan sonra, muazzam bir yapısal değişim süreci başlar Osmanlı Devleti’nde. Batı’da kapitalizmin gelişmesine paralel olarak dış dinamikte meydana gelen değişiklikler iç dinamiği de etkileyerek aktif hale getirince, üretici güçlerin gelişmesini engelleyen merkezi Devlet otoritesi zayıflamaya başlar. Üretici güçlerin gelişmesiyle Devlet’in güçten düşmesi, merkezi yapının zayıflamaya başlaması aslında karşılıklı olarak birbirini etkileyen-tetikleyen, hızlandıran-süreçlerdir. Ve öyle olur ki, zaman içinde, “Yönetenler” ve “Yönetilenler”den” oluşan klasik Osmanlı toplumsal yapısının içinde kendine özgü yeni bir sınıf-“orta sınıf”- daha oluşmaya-boy göstermeye başlar. Müslüman kesimde “eşraf”-“ayan”, gayrimüslim kesimde ise, “kocabaşı”, “çorbacı”, “knez” vb. olarak adlandırılan mahalli liderlerin³ ortaya çıktığı ve güç kazanmaya başladıkları, özel mülkiyetin gelişmeye başladığı, Batı ülkeleriyle ticaretin gelişmesine paralel olarak yeni bir protokapitalist-tüccar sınıfının ortaya çıktığı kendine özgü bir gelişme-uzun vadede de kapitalistleşme- sürecidir bu. Tabi, merkezi otoritenin zayıflamasına paralel olarak, yer yer derebeyleşme-feodalleşme de olur ve büyük boyutlara ulaşır. Öyle ki, 19.yy’ın başlarına gelindiği zaman, Osmanlı Devleti eskiden olduğu gibi tek bir merkezi otoritenin kayıtsız şartsız egemenliğine dayanan bir güç-bir devlet-değildir artık. Devlet gene durmaktadır yerinde, ama bunun yanı sıra şimdi iki önemli güç daha vardır ortada. Herbirinin kendine özgü orduları bulunan, iç işlerinde bağımsız hale gelmiş “büyük ayanlar”-derebeyleri ve artık protokapitalist unsurlar haline gelmiş olan diğer mahalli liderler (eşraf-daha küçük ayanlar, çorbacı, kocabaş vb). Bundan

³ Bu „mahalli liderler“ bazan da yerel dini liderlerdir-papazlardır-

sonra süreç artık bu üç unsur arasındaki ilişkilerle-karşılıklı etkileşmelerle ilerleyecektir⁴. Tabii bunlara bir de dış etken olarak batılı ülkeleri ve Rusya'yı ilave etmek gerekir.

Devlet, 19.yy'ın başlarından itibaren (II.Mahmut'la birlikte) eski "tarihsel devrimci" günlerini hatırlayarak yeniden kükremeye başlar (bu kez tabii yüzüne "batılılaşma" maskesini takarak) ve bu durumu değiştirerek, yeniden merkezi tek güç haline gelebilmek için çok uğraşır. Asar, keser, ne ayan bırakır ortada ne mültezim, bunların hepsini yok eder, yerlerine Devlet memurlarını atayarak yeniden eski-güzel günlere dönmeye çalışır. Yani, artık kabına sığamaz hale gelen üretici güçleri tahrip ederek minareyi tekrar eski kılıfına sokmak için elinden geleni yapar. Ama artık çok geçtir. Tarihin akışını geriye döndürmek imkânsızdır!

Bir süre sonra bu gerçeği o da- Osmanlı Devleti de- görür. Öyle ki, yok etmeye çalıştığı o orta sınıf olmadan vergilerini bile toplayamaz hale gelmiş-felç olmuştur Devlet! Çaresiz kıvranmaya, mevcut duruma uygun yeni bir çözüm üretmeye çalışırken, adeta hayat ona Dimyad'a pirince giderken evdeki bulgurdan da olmanın ne kadar anlamsız olduğunu ispat etmektedir!.. Nitekim, hayat Osmanlıya, "Devleti kurtarmak" için tek yolun olanı olduğu gibi kabul ederek, üretici güçlerin gelişmesiyle oluşan yeni maddi gerçekliğe uygun yeni bir üst yapı oluşturmaktan geçtiğini gösterir! Tarihsel olarak gelişmiş olan yapısal değişikliklerle-yani iç dinamikle- bununla birlikte ortaya çıkan yeni dış faktörleri-yani dış dinamiği de veri alarak yeni bir yaşam yolu geliştirmek zorundadır o. Ancak bu şekilde, sürecin bir adım önüne geçerek, Devleti bu yeni duruma uygun olarak yeniden organize etme-yaşatma olanağını bulacaktır.

İşte, Tanzimat'la birlikte başlayan sürecin özü budur. Yani, "ilerici" Osmanlı Devleti, nevi şahsına münhasır bir çabayla, "Alman-Rus ve Japon örneklerinde olduğu gibi", yukardan aşağıya doğru üretici güçleri-kapitalizmi geliştirmek için başlatmıyor o "reformlar" sürecini! Başka yolu kalmadığı için, mecbur olduğu için yapıyor bunları! Yani burada "reformları" ilan eden "ilerici" bir Devlet falan yoktur ortada!.. Osmanlı, aşağıdan yukarıya doğru gelişerek eski üst yapıyı zorlayan iç dinamiğin, ve de, batılı devletlerin temsil ettiği dış dinamiğin zorlamasıyla, önünde başka yol kalmadığı için, yeniden "tarihsel devrimci" kılıfına girerek bu yola giriyor-bir anlamda, "çağdaş" bir "tarihsel devrim" atağıyla kabuk değiştirmeye çalışıyor! Burada Osmanlı'nın yaptığı, bir yandan, bütün engellemelerine rağmen durduramadığı süreci-hayatin önüne koyduğu maddi gerçekliği- kabul etmek zorunda kalırken, diğer yandan da, yaşamı devam ettirme mücadelesinde, gelişen yeni duruma uygun olarak yeni bir üst yapı ("modern"- "batıcı" bir görünüm) oluşturmaya çalışmaktan ibarettir. Bu yüzden de, burada "ilerici" olan iç ve dış dinamiklerdir-gelişerek artık eski kabına sığamaz hale gelen üretici güçlerdir. Devlet değildir! Devlet, aslında süreç boyunca hep gerici bir rol oynamaktadır. Onun yaptığı, önce üretici güçlerin gelişmesini engellemeye çalışarak, sonra da, yeni duruma uyum sağlayıp yeni bir biçim altında ("batılı bir devlet" görünümünü altında) varlığını kamufle ederek- yukardan aşağıya bir hamleyle ömrünü uzatmaya çalışmaktan ibarettir. Bu andan itibaren Devlet artık, sanki mevcut tarihsel-toplumsal kültürü-kimliği belirleyen bilgi temelini bir yana atarak, yukardan aşağıya doğru topluma "batılılaşma" adı altında yeni bir bilgi temelini-kültürü-zorla kabul ettirmeye çalışacaktır.

Evet, bütün bu söylenenlerden sonra, 1923'te "Cumhuriyet'in kuruluşu", Tanzimat'tan I.Meşrutiyet'e, daha sonra da 1908 "Jöntürk Devrimi'ne" kadar çeşitli aşamalardan geçerek gelişen Osmanlı'daki burjuva devrimi sürecinin zaferi miydi sizce; 1923'te, Kemalist jakobenler tarafından niteliksel olarak yeni bir devlet-bir burjuva cumhuriyeti mi- kurulmuş oluyordu böylece, böyle mi düşünüyorsunuz siz halâ!..

⁴ Bu noktada durum biraz Ortaçağ Avrupasındaki duruma benziyor. Orda da kapitalizmin gelişmeye başladığı dönemde böyle bir durum-kuvvet ayrışımı-vardı. Ama orda bunlara ek olarak bir de bağımsız bir kurum-güç olarak Kilise vardı tabii ortada.

Sizi bilmem ama ben böyle düşünmüyorum! Ben, “Cumhuriyet Devrimi’ni” de, tıpkı Tanzimat, I.Meşrutiyet ve 1908 “Jöntürk Devrim”leri gibi Osmanlı Devleti’nde gelişen birbirine zıt iki “devrim” sürecinin (yukardan aşağıya doğru “batılılaşma” adı altında başlayan ve bugün bile halâ “ulusalcılık” adı altında devam eden, tarihsel devrim-ya da Osmanlı toplum mühendisliği süreci ile, buna zıt bir şekilde aşağıdan yukarıya doğru gelişmeye çalışan burjuva devrimi sürecinin) bir parçası-aşaması- olarak görüyorum. Nasıl ki, bir Tanzimat Fermanı’yla birlikte Osmanlı Devleti birden niteliksel olarak değişerek “batılı bir devlet”, ya da bir burjuva cumhuriyeti-devleti haline gelmediyse, 1923’te Cumhuriyet’in kuruluşuyla birlikte de Osmanlı Devleti hemen öyle bir “batılı”- “burjuva cumhuriyeti”ne dönüşüvermemiştir! Yani, 1923 bir nitelik değişimi olayı-bu anlamda, “batılılaşma”- ya da burjuva devrimi süreçlerinin tepe noktası- değildir. **Osmanlı Devleti, bu tarihten sonra da, “Türkiye Cumhuriyeti” adı altında-bir Osmanlı cumhuriyeti olarak- yaşamaya devam etmiştir!. Bugün Türkiye’deki sınıf mücadeleleri de, son tahlilde, cançekişerek de olsa halâ yaşayan bu Osmanlı cumhuriyeti’nin kendi içindeki “batılılaşma”-burjuva devrimi süreçlerinin son perdesinden başka birşey değildir!. 2007’de, son Osmanlı Padişahı’nın (sanıldığı gibi bu Vahdettin değil, Ahmet Necdet Sezer’dir!) tahttan indirilmesinden sonra Devletin nitelik değiştirmesini- Devleti burjuvaziye kaptırmayı-bir türlü içine sindiremeyen Osmanlı artığı “baticı” görünümlü “ulusalcı” Devlet Sınıfı mensupları ne yapacaklarını şaşırılmış vaziyettedirler! Çünkü, aşağıdan yukarıya doğru gelişerek zirveye yaklaşan burjuva devrimi süreci artık kendi diyalektik zıttı olan “tarihsel devrim sürecini sona erdirmekte, ya da kontrol altına almaktadır.**

Bugün Türkiye’de olup bitenlerin özeti bundan ibarettir..